

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om genomförande av sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga åren 2026—2028

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om genomförande av sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga åren 2026—2028 (RP 82/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUB 7/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om genomförande av sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga åren 2026—2028

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om sekretariatet för sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga samt om insamling, behandling och arkivering av information som behövs för genomförandet av processen.

2 §

Sekretariatet för sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga

Sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga har ett sekretariat som finns vid justitieministeriet. Sekretariatet är självständigt och oberoende i sitt uppdrag.

Justitieministeriet svarar för tillsättandet av sekretariatet och utnämningen av dess medlemmar.

Riksdagens svar RSv 140/2025 rd

Justitieministeriet kan tillsätta en styrgrupp för att vägleda och stödja sekretariatets arbete.

3 §

Sekretariatets uppgifter

Sekretariatet har till uppgift att samla in information om rättskränkningar och diskriminering som riktats mot döva och teckenspråkiga och att utifrån den information som sekretariatet samlar in bilda sig en helhetsbild av saken samt att lägga fram förslag för att förbättra de dövas och teckenspråkigas samhälleliga ställning och främja försoning mellan staten och sammanslutningar för döva och teckenspråkiga.

Sekretariatet utarbetar en slutrapport om sitt arbete, som lämnas till statsrådet och sammanslutningarna för döva och teckenspråkiga.

4 §

Insamling och behandling av information

Sekretariatet kan begära information om rättskränkningar och diskriminering som riktats mot döva och teckenspråkiga samt om åtgärder som främjar försoning av dem som har utsatts för eller bevittnat rättskränkningar eller diskriminering. Information kan också begäras av dem som av någon annan orsak är insatta i saken. Sekretariatet får behandla denna information för att fullgöra sina uppgifter.

5 §

Rätt att få information av myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter

Sekretariatet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter få sådan information om diskriminering och rättskränkningar som döva och teckenspråkiga utsatts för som är nödvändig för att deras praxis och verksamhet ska kunna utredas.

6 §

Personuppgiftsansvarig

Sekretariatet är personuppgiftsansvarigt till den del det är fråga om behandling av information om rättskränkningar och diskriminering som riktats mot döva och teckenspråkiga samt om åtgärder som främjar försoning. Till övriga delar är justitieministeriet personuppgiftsansvarigt för den information som sekretariatet behandlar för skötseln av sina uppgifter.

Riksdagens svar RSv 140/2025 rd

7 §

Arkivering

När slutrapporten är klar arkiveras eller förstörs handlingar som gäller rättskränkningar och diskriminering som riktats mot döva och teckenspråkiga samt åtgärder som främjar försoning.

Handlingarna ska arkiveras eller förstöras senast ett halvt år efter det att slutrapporten lämnades.

Sekretariatet kan till en handling som överförs till arkivet foga ett förordnande genom vilket utlämnandet av sekretessbelagda uppgifter till utomstående begränsas. På utlämnande av handlingar som överförts till arkivet tillämpas i övrigt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

8 §

Avslutande av sekretariatets verksamhet

Sekretariatets verksamhet avslutas när slutrapporten har lämnats och de handlingar som avses i 7 § har arkiverats eller förstörts.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2028.
Lagens 5 § tillämpas tills slutrapporten har lämnats.

Helsingfors 2.12.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare